

Protiruské sankcie pripravili Európu o miliardy eur

- CZ24 News | 11. června 2021

EU/RUSKO: Európski politici sa ani po niekoľkých rokoch diskusí nevedia rozhodnúť, či majú zrušiť protiruské sankcie, alebo nie. Ekonómovia medzitým rátajú straty, ktoré obmedzenia spôsobili na oboch stranách.

Z ich analýz vyplýva, že Európska únia prišla v dôsledku protiruských sankcií od roku 2014 o miliardy eur. Naopak, ich vplyv na ruskú ekonomiku je minimálny a najnovšie americké reštrikcie označujú odborníci za doslova symbolické.

Zasiahnuté poľnohospodárstvo

Medzinárodný menový fond zhruba rok po zavedení sankcií tvrdil, že HDP Ruska klesne v ich dôsledku o deväť percent. V europarlamente zaznievali podobné odhady aj po niekoľkých rokoch – európske krajiny vraj sankciami prichádzajú maximálne o pol percenta HDP, v prípade Ruska je to však až desať percent.

OSN však v roku 2017 priniesla prekvapujúce analýzy: kým reštrikcie pripravili Moskvu o 55 miliárd dolárov, Západ až o 100 miliárd. Prepočty z ďalších rokov potvrdzujú, že Európa aj naďalej zaznamenáva takmer dvojnásobné ekonomické škody v porovnaní s Ruskom.

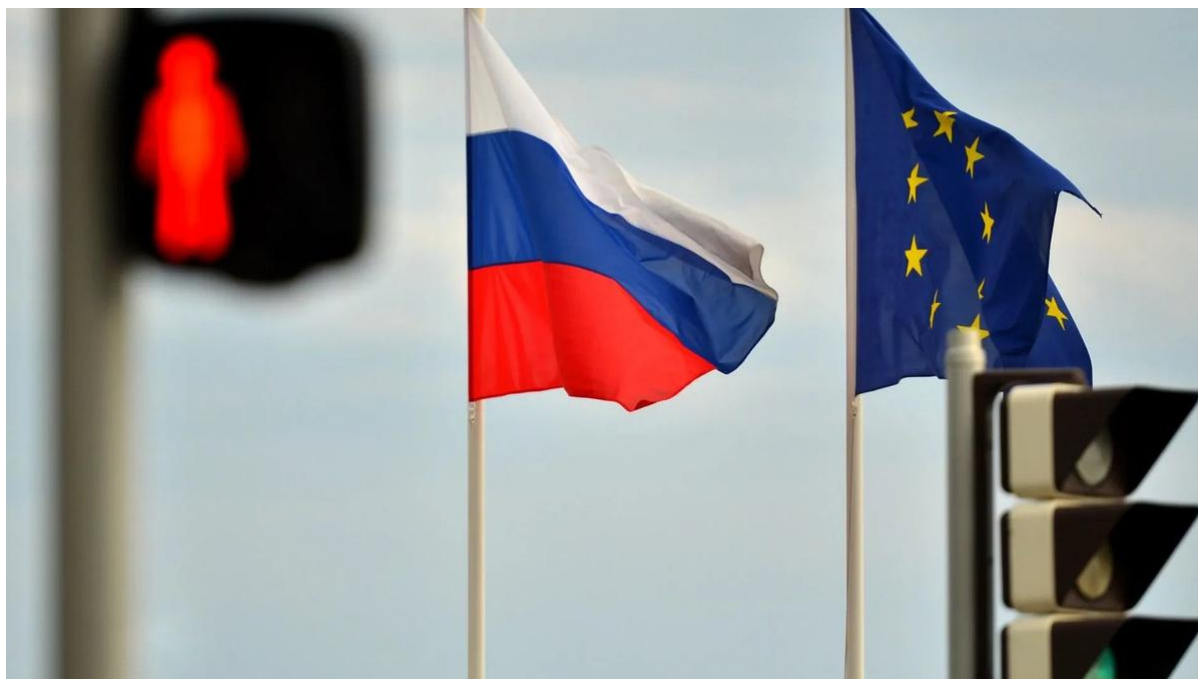
Každý mesiac ju pripravujú v priemere o štyri miliardy dolárov. Navyššie straty pritom zaznamenáva Nemecko, ktoré podľa odhadov prichádza o 618 miliónov eur mesačne, čo je 7,4 miliardy ročne. Viac postihnutá je východná časť Nemecka, pričom najvýraznejšie škody zaznamenáva poľnohospodárstvo.

Sankcie proti Moskve inicioval Washington. Dôvodom bolo znovupripojenie polostrova Krym k Rusku v roku 2014 po úspešnom referende. K Spojeným štátom sa vzápätí pridala Európska únia.

Obmedzenia zasiahli najdôležitejšie ekonomické odvetvia Ruska – ropný a energetický priemysel, vojenskopriemyselný komplex či finančný sektor. Dnes ich dodržiava 37 krajín vrátane Japonska a celej únie.

Moskva zareagovala odvetnými opatreniami a zaviedla obmedzenia na dovoz výrobkov z týchto krajín. Medzi západnými krajinami sa však onedlho začali objavovať v tejto otázke nezhody. Po zrušení sankcií najhlasnejšie volá Nemecko.

Šéf hospodárskeho výboru nemeckého Bundestagu Klaus Ernst v auguste 2019 vyzval vládu na skončenie sankčného režimu.

Argumentoval tým, že sankcie nefungujú a potrestať Rusko sa nimi nepodarilo. Zasiiahnuté sú však aj francúzske firmy. Export do iných krajín im ani zďaleka nepomohol kompenzovať straty, ktoré im vznikli tým, že stratili prístup na ruský trh.

Strategická chyba

Francúzsko priznáva, že sankcie nielenže nepriniesli očakávanú politické dôsledky pre Moskvu, ale výrazne poškodili európskych producentov. Emmanuel Macron považuje zhoršenie vzťahov medzi Európou a Ruskom za „hlbokú strategickú chybu“, pretože Moskva by mohla pomôcť vyriešiť mnohé globálne problémy.

Dokonca i české firmy žiadali svojho času od vlády zrušenie sankcií. Pre mnohé z nich je ruský trh nenahraditeľný, keďže naň dodávajú špecifický tovar. Výrazný prepád odbytu zaznamenala napríklad firma Škoda Auto.

Proti reštrikciám dlhšie vystupuje aj Rím. Takéto postoje dokazujú, že Európa nie je jednotná. Na jednej strane je Francúzsko, Nemecko či Taliansko, pomerne priateľsky naklonené Rusku, na druhej strane sú zase krajiny ako Poľsko či pobaltské štáty.

Poľsko jednoznačne žiada sankcie zachovať, podľa prozápadne orientovaného ukrajinského prezidenta Zelenského sú dokonca nevyhnutné na „udržanie svetového poriadku“. Táto nejednotnosť postoja môže skomplikovať prípadné prijatie jednotného, ekonomicky prospešného rozhodnutia.

Tlačenie Moskvy do izolácie vytvára v medzinárodnom priestore napätie. Rusko pritom aj tak nie je izolované, len sa orientuje na iné krajiny sveta, napríklad na Čínu. Na druhej strane, obchod Ruska s USA dosiahol v roku 2020 len 4,2 percenta celého ruského zahraničného obchodu, čo dokazuje, akú nevýznamnú úlohu hrá v ruskom hospodárstve Západ.

Podľa ruských expertov sa sankcie na ekonomike krajiny takmer neprejavujú. Západná politika biča nie je účinná, len zbytočne drahá pre samotných iniciátorov.

Od roku 2014 sa zoznam reštrikcií v ďalších a ďalších vlnách rozširuje. Pribúdajú na ňom nové osoby, subjekty aj opatrenia, a to hospodárske i diplomatické. Priam smiešne pôsobia sankcie, zavedené po uväznení Alexeja Navalného.

Osobitnú kapitolu tvoria sankcie, ktorých cieľom je zabrániť dostavbe plynovodu Nord Stream 2. Paradoxné je, že Nemecko bojovalo za ich zrušenie azda viac ako samotné Rusko. Mierneho uvoľnenia sa však dočkalo až teraz.

Washington sa konečne rozhodol pozastaviť sankcie zavedené proti developerovi stavby, firme Nord Stream 2 AG. Pripomeňme, že výstavba plynovodu sa zastavila koncom roka 2019 a opätovného spustenia sa dočkala až v decembri 2020.

Kým protiruské sankcie pripravili Západ o významného ekonomického partnera a veľké odbytisko výrobkov, Rusko to motivovalo na naštartovanie vlastnej produkcie a v konečnom dôsledku získalo maximálnu sebestačnosť. Aj keď sú opatrenia pre Západ nesporne nevýhodné, ich zrušenie nebude jednoduché. Tento krok by znamenal porážku jeho protiruskej politiky.

Zdroj: <https://www.napalete.sk/>